

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-04-30
Besvaras senast
2025-05-07 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:1121 Sveriges stöd till civilsamhälle och demokrati i Georgien

Georgien har länge betraktats som ett reforminriktat land med ambitioner om närmare samarbete med EU och andra demokratiska aktörer. Men under det senaste året har utvecklingen tagit en oroande riktning. Enligt Amnesty Internationals årsrapport 2025 har regeringen i Tbilisi systematiskt agerat för att försvaga det oberoende civilsamhället, tysta kritiska röster och underminera landets demokratiska institutioner.

Det mest uppmärksammade exemplet är det lagförslag som presenterades i april 2024 och återintroducerades våren 2025, där organisationer som får mer än 20 procent av sin finansiering från utlandet tvingas registrera sig som utländska agenter. Lagen är direkt inspirerad av rysk lagstiftning, och dess syfte är att stigmatisera och begränsa det oberoende civilsamhället, särskilt de organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter, jämställdhet, hbtqi-personers rättigheter samt miljö.

Amnesty varnar i sin rapport för att detta är en del av ett bredare mönster där regeringen, genom rättsliga och administrativa medel, försöker kväsa opposition och skapa en kontrollerad samhällsdebatt. Demonstrationer mot lagförslaget har slagits ned med övervåld från polis, och journalister har utsatts för hot och trakasserier. Domstolsväsendets oberoende är ifrågasatt, och maktindelningen urholkas.

Denna utveckling sker samtidigt som Georgien formellt ansökt om medlemskap i EU och har fått kandidatstatus under förutsättning att man stärker rättsstaten och demokratin. Genom att driva igenom repressiv lagstiftning och försvåra det civila samhällets arbete riskerar Georgien att distansera sig ytterligare från de europeiska värderingar man officiellt säger sig eftersträva.

Sverige har under lång tid varit en stark förespråkare för demokratiska reformer och rättighetsbaserat utvecklingssamarbete i Georgien. Det är därför avgörande att Sverige inte tystnar i ett läge där demokratin är under direkt angrepp. Tvärtom behövs ett tydligt och långsiktigt svenskt stöd till de aktörer som nu pressas tillbaka – organisationer, aktivister, journalister och rättighetsförsvare som står upp för frihet och öppenhet.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Vilka åtgärder avser statsrådet, inom ramen för sitt ansvar som biståndsminister, att vidta för att säkerställa att Sverige fortsätter stödja det oberoende civilsamhället i Georgien, i ljuset av den demokratiska tillbakagång och repression som dokumenterats i Amnesty Internationals årsrapport 2025?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck